

**«Бектау ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ
кәсіптік бағдар беру жұмысын өткізу туралы
есебі**

2023-2024 оқу жылы

Кәсіптік бағдар беру жұмысын ұйымдастыру оқу-тәрбие жұмысының құрылымындағы бағыттардың бірі болып табылады және білім беру процесінің барлық қатысушыларының кәсіби өзін-өзі анықтау мәселелерінде әлеуметтік кепілдіктерді қамтамасыз етуге бағытталған.

Мектепте ағымдағы оқу жылына мектептің жұмыс жоспарының бір бөлігі болып табылатын кәсіби бағдар беру жұмысының жоспары бекітілді.

Кәсіптік бағдар беру жұмысының міндеттері:

1. Оқушыларға кәсіптік өзін-өзі айқындауды шешуде көмек көрсету;
2. Олардың құндылықтық бағдарларын, қабілеттері мен мүмкіндіктерін, өмірлік жоспарлары мен перспективаларын ескере отырып, кәсіптерді дербес және саналы тандауын қалыптастыруға ықпал ету.

Оқушылармен және олардың ата-аналарымен жұмыстың негізгі бағыттары:

Оқушыларды мамандықтар, оларды алу жолдары, жұмысқа орналасу мүмкіндіктері туралы хабардар ету, еңбек нарығында сұранысқа ие мамандықтарды насихаттау, басымдықта (техникалық, ауылшаруашылық мамандықтары);

Мамандарды тарту арқылы оқушылардың кәсіби маңызды қасиеттерін диагностикалаудың қазіргі заманғы әдістері мен құралдарын қолдану;

Мамандық таңдау мәселелері бойынша педагог-психологтың қатысуымен оқушыларға ұжымдық және жеке кеңес беруі;

Кәсіппен танысу және еңбекті ұйымдастыру мақсатында кәсіпорындарға экскурсиялар ұйымдастыру;

Оқу орындарының өкілдерімен кездесулер ұйымдастыру;

Жоғары оқу орындарымен және колледждермен бірлескен іс-шаралар ұйымдастыру;

Оқу орындарының Ашық есік күндерін өткізу;

2023 -2024 оқу жылы ағымында келесі бағыттар бойынша кәсіптік бағдар беру жұмысы жүргізілді:

Диагностикалық жұмыс. 2023-2024 оқу жылында 9,11 сынып оқушыларының тұлғалық ерекшеліктері мен кәсіби бейімділігін зерттеу бойынша диагностикалық жұмыс жүргізілді.

Оқушылардың кәсіби қалауының салалары, сондай-ақ жеке-тұлғалық ерекшеліктері анықталды. Мектеп педагог-психологы Б. Мұтан оқушылардың кәсіби өзін-өзі анықтаудағы қиындықтарды,

сондай-ақ тұлғалық сипаттағы мәселелерді анықтады. Диагностикалық жұмыс нәтижелері бойынша оқушылармен, педагогтармен және оқу орынбасарымен консультациялар өткізілді;

сабақтар циклы (семинарлар мен тренингтер) өткізілді, түрлі қызмет түрлеріне жеке бейімділік деңгейі және тұлғаның бағыттылық түрі анықталды.

Оқушылардың пәндер мен қызмет салаларына, қызығушылығы мен кәсіби бейімділігі анықталды.

Кенес беру жұмысы– оқушыларға кәсіби таңдау бойынша жеке кенес беру жүргізілді. Кәсіби мүдделер анықталды, кәсіби өзін-өзі анықтауға көмек көрсетілді.

Практикалық жұмыс- әсіресе тренингтер түрінде оқушылармен топтық кәсіптік бағдар беру сабақтары өткізілді. 9-сыныптарда "Кім болғым келеді", "Заманауи мамандықтардың атласы",

"Жетістікке жету мотивациясы, сәтсіздіктен қорқу", "Ойлау типтерін анықтау" "Менің ата-анамның мамандықтар әлемі", "Мамандық күні" тақырыптарындағы кәсіптік бағдар беру бойынша төрт сабақ 2024 жылдың қаңтар айынан ақпан айына дейін өткізілді.

Сабақтың мақсаты: өз болашағын жоспарлауда, өзіңе сай мақсаттарды таңдап, алынған нәтижелерді қажетті жағдайларда өзгерту.

Бұл сабақтар қатысушыларды болашақ мамандықты жауапкершілікпен таңдауға ынталандырады. Кәсіби қызметтің бағыттары мен түрлері туралы түсінік қалыптастырылды, жеке өзін-өзі анықтау және өзін-өзі белсендіруге көмек көрсетілді.

Әлеуметтік-ағартушылық жұмыс- бір оқу кабинетінде "Қайда оқуға барамыз" бұрыштары рәсімделіп, оқушылармен әр түрлі мамандықтармен танысу бойынша әңгімелер ұйымдастырылды.

Мектеп оқушыларымен келесі жұмыстар жүргізілді:

9.11-сынып оқушыларының Бозайғыр аулындағы Көкшетау қаласының жоғарғы техникалық колледжіне, Астана қаласындағы жоғарғы медициналық колледжіне, жергілікті өндірістік ұйымдарға экскурсиялар өткізілді. Апта сайын сыныптарда кәсіби бағдар бойынша сынып сағаттары өткізілді.

Ата-аналармен (занды өкілдерімен) жұмыс:

Кәсіби бағдардағы ең маңыздысы ата-аналармен жұмыс. Ата-аналар өз балаларының өмірлік және кәсіби жоспарларын анықтауға белсенді қатысады. Сонымен қатар, мамандық таңдау және білім беру жолдарын анықтау мәселелері білім алушылардың өздері үшін де, олардың ата-аналары үшін де қиын міндет болып табылады.

Ата-аналар жиналыстарында және сынып сағаттарында, жеке кенес беру кезінде-сынып жетекшілері қазіргі еңбек нарығының талаптарын ескере отырып, балалардың одан әрі білім алуын дұрыс таңдаудың маңыздылығы туралы мәселелерді көтереді.

Оқу жылы ағымында 9.11-сыныптарда ата-аналар жиналыстарында кәсіптік бағдар бойынша әңгіме өткізілді:

- "Мамандық таңдау және өзін-өзі анықтау үдерісіндегі ата-аналардың рөлі",

- "Балаға мамандықты таңдауға қалай көмектесу керек?",

- "Зиянды әдеттер мен жасөспірімдер ортасы".

Ата-аналарға сауалнама жүргізілді:

- "Мамандық таңдау»

Ата-аналар мен түлектерге "Мамандықты қалай таңдау керек" жадынамасы таратылды.

Ата-аналармен жұмыс жоғары оқу орындары/колледж өкілдерінің, педагог-психологтың, сынып жетекшілерінің баяндамаларын қамтиды.

Кәсіби бағдар жұмысын қорытындылай келе, қорытынды жасауға болады:

1. Мектепте қазіргі қоғам экономикасының сұранысын ескере отырып, білім алушыларды кәсіптік бағдарлау бойынша мақсатты жұмыстар жүргізілуде.
2. Кәсіби бағдар беру жұмысының жоспары жеткілікті деңгейде жүзеге асырылады.
3. Білім алушылармен кәсіптік бағдар беру жұмыстарын ұйымдастыруда сыныптан тыс қызметтің әртүрлі нысандары, заманауи педагогикалық технологиялар қолданылады.

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Кап А.